

Avalik konsultatsioon „Ühise põllumajanduspoliitika ajakohastamine ja lihtsustamine“

PÕHIPUNKTID

Põhiandmed:

322 916 vastust (sealhulgas avalikud suurkampaaniad);

1423 kirjalikku seisukohta;

58 520 vastust veebiküsimustikule:

- o **21 386 vastust põllumajandustootjatelt (36,5%)**
- o **27 893 vastust teistelt kodanikelt (47,7%);**
- o **9241 vastust eri organisatsioonidelt (15,8%),** sh erasektori ettevõtted, avaliku sektori asutused, kaubandus-, äri- ja kutseorganisatsioonid, valitsusvälised organisatsioonid ja platvormid, teadus- ja akadeemilised ringkonnad.

Avalikkuse suur huvi põllumajanduse, maapiirkondade ja ÜPP vastu

ÜPP ajakohastamist ja lihtsustamist käsitletud avalik konsultatsioon andis kinnitust selle kohta, et avalikkuse huvi põllumajanduse, toiduküsimuste ja ÜPP vastu on väga suur: menetluse käigus laekunud **322 916 vastuse** hulgas olid suurte kampaaniate raames esitatud vastused, **58 520 vastust veebiküsimustikule** üksikisikutelt ja organisatsioonidelt, samuti **1423 kirjalikku seisukohta**.

Selline ELi kodanike osalusmäär ületas ootusi ning suurel määral ka varasemates ÜPP tuleviku teemal peetud konsultatsioonides registreeritud osalusmäärasid (2010. aasta avalikus arutelus laekus kokku 5700 vastust).

Mis veelgi olulisem, kõnealuse avaliku konsultatsiooniga saavutas Euroopa Komisjon eesmärgi koondada **võimalikult palju vaatenurki ja arvamusi** ELi põllumajanduse kohta ning viia **ÜPP-teemaline arutelu laiemasse üldsusesse**.

Sedavõrd ulatuslik üldsuse huvi näitab taas kord, et põllumajandus ja ÜPP on kogu Euroopa

ühiskonda puudutav teema ning et ÜPP mõju ei piirdu vaid põllumajandusega tegeleva rahvastikuosaga.

Tugeva ühise põllumajanduspoliitika säilitamine ELi tasandil

Avaliku konsultatsiooni tulemustest nähtub, et huvi **põllumajandust ja maaelu arengut käsitleva ühise ELi tasandi poliitika** säilitamise vastu on väga suur. Vastanud olid üksmeel, et **ÜPP tagab Euroopa lisaväärtuse**.

Peamise ELi tasandil ühiselt hallatavat põllumajanduspoliitikat põhjendava tegurina märgiti ära vajadus tagada võrdsed võimalused ühtsel turul ja ühine eesmärk lahendada piiriüleseid probleeme, näiteks seoses toiduga kindlustatuse, keskkonna ja kliimamuutustega (neid variante pooldas enam kui 90% vastanutest). Muude põhjendustena mainiti vajadust ühise seisukoha järele rahvusvahelisel tasandil (83%), vajadust säilitada ELis majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus (86%) ning vajadust tagada ühtne raamistik parimate tavade jagamiseks (91%). Ühtlasi nähtus tulemustest ulatuslik toetus ühisele eelarvele, mida peetakse tõhusamaks (62%).

Peale selle olid eri sidusrühmad üksmeel selle suhtes, et EL on sobiv valitsustasand kliimamuutuste mõju leevendamiseks ja sellega kohanemiseks (85%), kõrgetasemelise keskkonnakaitse edendamiseks kogu ELis (73%), turgude ebakindlusega tegelemiseks (67%) ning tervislike ja kvaliteetsete toodete tarnele kaasaaitamiseks (62%). Küsimused, milles põllumajandustootjate ja teiste kodanike arvamused lahknesid, on rahuldava elatustaseme tagamine põllumajandustootjatele, mõistlike hindadega toiduga varustamine ja maapiirkondade areng.

Ehkki ELi tasandi meetmete vajaduse suhtes oldi ühel meelel (olles seejuures selgelt vastu poliitika renatsionaliseerimisele), erinesid organisatsioonidest sidusrühmade seisukohad selle suhtes, kuidas täpselt peaks jagunema vastutus ELi ja liikmesriikide vahel – kui osa sidusrühmi soovib näha suuremat paindlikkust riigi/piirkondlikul tasandil, et kohendada poliitika rakendamist vastavalt konkreetsetele kohalikele vajadustele, siis teised organisatsioonid pooldavad tugevamaid meetmeid ELi tasandil, et tagada võrdsed võimalused.

Kinnitus eesootavatest katsumustest

Avalikust konsultatsioonist selgus, et ELi põllumajanduse ja maapiirkondade kolm kõige teravamat probleemi on **põllumajandustootjatele rahuldava elatustaseme tagamine, surve keskkonnale ja kliimamuutused (nii kliimamuutuste leevendamine kui ka nendega kohanemine)**.

Samal ajal näitavad tulemused üldsuse suurt teadlikkust asjaolust, et põllumajandustootjate sissetulekud on võrreldes ELi keskmisega väiksemad (88%), et tarbijate makstavatest hindadest saavad põllumajandustootjad vaid teatava piiratud osa (97%) ning et ELis on tootmisnõuded rangemad kui väljaspool ELi (87%). Peamisteks takistusteks põllumajandustootjaks saamisel peeti ilmselgelt maa kättesaadavust ja väikest kasumlikkust.

Konkreetsetes keskkonnaküsimustes pidasid vastanud (nii põllumajandustootjad kui ka muud isikud) selgelt olulisimaks elurikkuse kaitset, mulla degradeerumise vähendamist ning kestlikumat pestitsiidide ja väetiste kasutamist.

Vajadus lihtsama ja tõhusama poliitika järele

Avalikus konsultatsioonis osalenud leidsid, et praegune **ÜPP tegeleb kõnealuste küsimustega edukalt vaid teataval määral (57%)**. Selles olid eri kategooriate vastanud (põllumajandustootjad, teised kodanikud ja organisatsioonid) ühel nõul.

Vastates küsimusele, millisel määral tegeleb praegune ÜPP loetletud keskkonnaküsimustega, jäi enamik osalenuid (nii põllumajandustootjad, teised kodanikud kui ka organisatsioonid) negatiivsele seisukohale (63%).

Peamiste probleemidena, mis takistavad eesmärkide saavutamist kehtiva poliitika raames, märgiti ära ülearune bürokraatia ning asjaolu, et liiga vähe pööratakse tähelepanu kestlikkusele. Kõige koormavamateks ja keerukamateks elementideks peeti aga kliimat ja keskkonda säästvate põllumajandustavade kasutamist, abitaotlusi ja kontrollimenetlust. Põllumajandustootjate ja avaliku sektori asutuste vastustest kajab vastu üleskutse vähendada halduskoormust.

Erinevad arvamused majandus- ja keskkonnaküsimustes ...

Mis puutub **põllumajandustootjate panusesse** ühiskonnas, võib vastustes täheldada lahknevaid arvamusi: põllumajandustootjad näevad endal vastutust tervislike, ohutute ja mitmekesiste toodete tarnimise eest ja toiduga kindlustatuse tagamise eest; ka teised kodanikud leiavad, et põllumajandustootjad on tervislike ja ohutute toodete tarnijad, kuid et seejuures on neil vastutus keskkonnakaitse ning loomatervise ja loomade heaolu eest.

Arvamused lahknesid ka **ÜPP eesmärkide** määratluse puhul: kui põllumajandustootjad peavad oluliseks endile rahuldava elatustaseme tagamist, pööravad teised kodanikud suuremat tähelepanu tervislike ja kvaliteetsete toodete tarnimisele ning kõrgetasemelise keskkonnakaitse edendamisele.

Vastanute arvamused erinesid ka selle suhtes, milline peaks olema ÜPP roll **komisjoni 2014.–2020. aastaks seatud kümne prioriteedi** puhul: kui põllumajandustootjad leiavad, et ÜPP raames tuleks võtta rohkem meetmeid investeringute suurendamiseks ning majanduskasvu ja tööhõive edendamiseks, samuti ELi ühtse turu tugevdamiseks, on teiste kodanike huvi suunatud kliimamuutuste mõju leevendamisele ja sellega kohanemisele ning taastuvenergia tootmisele.

... ja uued ühiskondlikud nõudmised

Avaliku konsultatsiooni tulemused kinnitavad, et juba teadaolevate majanduslike ja keskkonnavalaste eesmärkide kõrval tuleks ühise põllumajanduspoliitika kohaldamisala puhul pöörata rohkem tähelepanu uutele ühiskondlikele nõudmistele.

ÜPP uute eesmärkidenäha soovitakse näha loomade heaolu, mahepõllumajandust ja kvaliteettooteid. Muude osalenute kui põllumajandustootjate ja teatavate sidusrühmade kirjalikest vastustest kerkis esile ka tarbijakaitse ja tervisenormide inkorporeerimine.

Üksmeel ÜPP ajakohastamise ja lihtsustamise suhtes

Avalikus konsultatsioonis osalenud olid ühel meelel vajaduse suhtes tagada põllumajandustootjatele sissetulekutoetus (66%), parandada põllumajandustootjate positsiooni väärtusahelates (96%), toetada sihtotstarbelisi investeeringuid (81%) ning suurendada kasu keskkonnale ja kliimale (77%).

Vastustes küsimusele, milliseid kriteeriume tuleks kasutada otsetoetuste jagamisel, eelistasid põllumajandustootjad selgelt hüvitisi looduslikust eripärast tingitud piirangutega ja kõrge loodusliku väärtusega aladel toimuva põllumajandustegevuse eest, suurtele toetusesaajatele makstavate toetuste piiramist ja noorte põllumajandustootjate toetamist. Teised kodanikud leidsid, et otsetoetuste jagamisel tasub tähelepanu pöörata kõige suurema keskkonnakasuga tavadele ja ka väiketootjatele.

ÜPP kõige olulisemateks keskkonnaeesmärkideks peeti ilmselgelt vee- (vee kvaliteet ja veega kindlustatus), mulla- ja elurikkuse kaitset. Samal ajal loeti kõige asjakohasemateks meetmeteks, mis aitaks tõhusamalt tegeleda kliimamuutuste probleemiga, kasvuhoonegaaside heite vähendamist, CO₂ kogumist ja säilitamist, kliimamuutustega kohanemist ja põllumajandussüsteemide mitmekesistamist. Selles kontekstis nõustusid põllumajandustootjad suuresti mõttega, et ÜPPd lihtsustaks see, kui neil oleks keskkonnameetmetega seoses rohkem valikuvabadust.

Mis puudutab konkreetseid lihtsustamissetepanekuid, siis nõustusid sidusrühmad üksmeelselt, et kasuliku mõju tagaks maaelu arengu ja teiste ÜPP meetmete dubleerimise vältimine (69%), andmebaaside ja tehnoloogiate (kaugseire, nutitelefonid) parem kasutamine põllumajandusettevõtete inspeksioonide vähendamiseks (62%) ning ka e-valitsuse vahendite laialdasem kasutamine (63%).

Järgmised sammud

Avaliku veebipõhise konsultatsiooni käigus esitatud vastused koos avaliku konsultatsiooni tulemuste kokkuvõttega avaldatakse aadressil

<https://ec.europa.eu/agriculture/consultations/cap-modernising/2017> et.

Avaliku veebipõhise konsultatsiooni ja muu konsultatsioonitegevuse tulemusi võetakse arvesse ühise põllumajanduspoliitika ajakohastamist ja lihtsustamist käsitlevas teatises ning ÜPP tulevikku käsitlevas mõjuhinnangus.

Avaliku konsultatsiooni käigus laekunud vastused ei kajasta Euroopa Komisjoni ega selle talituste ametlikku seisukohta.